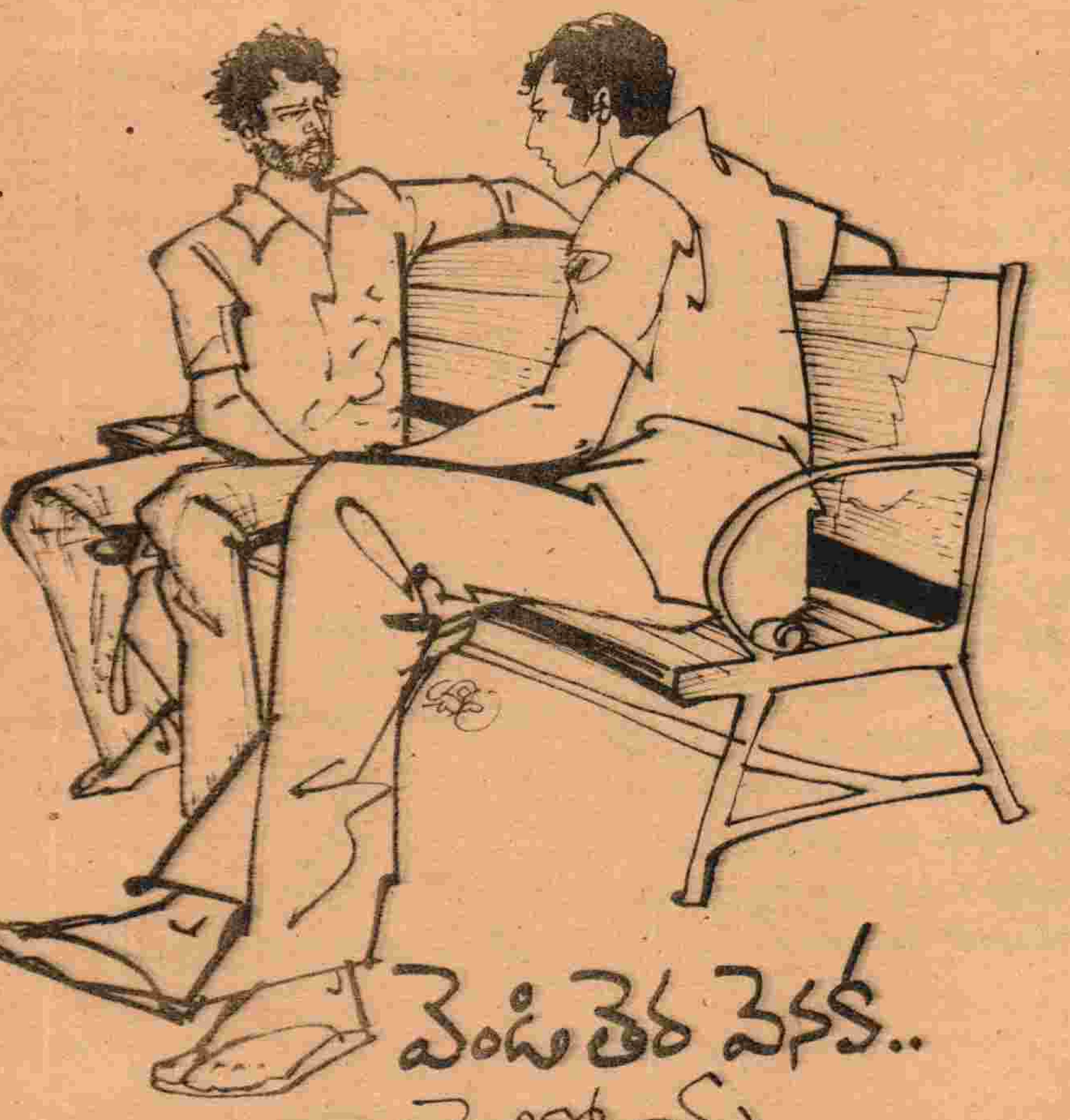

వెండితెర వెనక..

మేడంకో శ్యామ్

ప్రారబ్ధ

సినిమాటు సోఫాలోకి కథకుడి ప్రవేశం.

కథకుడు "కథ కందదక, కథ కదలక ఒక్కలాగ ముగ్గా ఉందివాళ. నే చెప్పినట్టుగా పాత్ర ఏ దు శనీ ఆ తన దారిన తన నడుదునా."

కథకుడి జేబుల్లోంచి ఖరీదైన సిగరెట్ పాకెట్ ప్రాంతము లేదు. కథకుడి ఆంకి పింపైన హెం గాంధీ, కథకుడి కలం ఇక్కట్టు కల వాటిది. (నిజం ఆ తెర మరిచి ఖార్చిదాకా రాసేదే రాస్తున్నారు కూడాలి—(టెండ్ మారినా తీయమారినా రూపు రేఖా విలాసాల్ని మారినా.)

అతను తెల్లని గ్లాస్కో లాల్చీ ధరించలేదు. అతడి ఎడమ చేతికి వాచీ లేదు. కుడిచేతికి ఉంగరాల్లేవు. అతడివి ఉంగరాల జుత్తు కాదు. అన్నట్టు అతడివి పల్చటి దుమ్ముతు.

ఒకప్పుడు చాలా తెల్లగా ఉండేదట. కాని .. సిరాతో ఆనే జంకు అతడు వాడ్డం మొదలు పెట్టి చాలాకాలం అయిందట. ఎప్పుణ్ణించీ ... ఆ తర్వాత పల్లబడ్డం ప్రారంభించాయట.

కానీ పళ్ల బట్టలు వాడ్డం ప్రారంభించాకే అతను సిరా అంటే కోపాని ఇంక్ వాడుతుని ఇన్‌సిస్ట్ చెయ్యడం ఎది కొండరంటారు.

ఏది నిజమో మనకి తెలీదు.

తేవుకాదు, ఎల్లుండి ఆంటి పోస్ట్‌మన్ పబ్లికేషన్ సెకండ్ ఎడిషన్ వెనక పరిచయం రాయాల్సొచ్చి నప్పుడు ఇద్దరు పరిశోధకులు పవాడు విధాల భేదాభిప్రాయాలకి లోబడి, వాదులాడుకున్నప్పుడు వారంపన్ని హాడు గెలిచినప్పుడు మనకి నిజం తెలుస్తుంది.

ఈలోపు అతను ఆత్మకథ రాయొచ్చు. ప్రచురం పడవొచ్చు. కాని నమ్మలేం.

ఎందుకంటారేమో, ఈ విమర్శకుల పుస్తకాల ప్రకారం కాదు కాదు వినేసినా తికి ఆతని కవితాస్ప్రతిబింబించే శక్తి ఆ ఆత్మకథ కేదీ?!

అన్నట్టు కథకుడి కాళ్ళకు ఆ(చె)రిగి పోయిన చెప్పులున్నాయి.

ఇంతలో పార్కులోకి ఒక వ్యక్తి ప్రవేశించాడు.

గొప్పగా లేడు గాని బీదగానూ లేడు. హుషారుగా లేడు గాని, విషాదంగానూ లేడు, చూపులు చురుగ్గా ఉన్నాయి.

సలుసైపులా చూస్తూ వచ్చి కథకుడు కూర్చున్న సోఫాలోనే కూర్చున్నాడు.

సరిగ్గా ఆ సమయంలోనే కథకుడు వేరుసెనగ పలుకులు నవులుస్తున్నాడు.

ఎందుకు నవులుస్తున్నాడు?

ఆకలికి వేరుసెనక్కాయలు తిన్నట్టునా??

"కాం కోసమా???

"ఇన్‌స్పిరేషన్‌కా????"

కాదు, కాదు, జేబులో పది పైసలే ఉన్నాయ్. వాటికవే వస్తాయ్. అందుకే.

ఒక్కడూ ఒక మనిషి చూస్తూ చూస్తూ ఉండగా నవిలిలేక, "సార్ ఇవిగో ఈ పలుకులు ..." అంటూ ఒక నాలుగు పలుకులు ఆయన చేతిలో ఉంచాడు.

ఆయన మొహమాట పడబోయి మానేశాడు.

ఎంతైనా కథకుడి వెనక కొంత సంస్కార ముంది కదా! అది బట్టల్లో కాకపోయినా కళ్ళల్లో మాటల్లో అయినా వ్యక్తం కాదూ?

"సందేహాలు సందేహాలు"నాకున్నాక "సందేహం ఏమి సందేహం ఏమి" అనుకునే స్థితికి వచ్చారు.

కథకుడు కట్ చేశాడు. "నేసేది కలల కప్పడం చేసేది పొద్దు పుచ్చడం" అంటూ.

రెండో ఆయన, 'సరే' అన్నాడు.

అనాటూ, ఈ మాటా ఆడాక, "సరేం, మీరేం చేస్తున్నారు?" అడిగాడు కథకుడు.

"ప్రఖ్యాత సినీ రచయిత పులావర పేరు విన్లేదూ?"

"విన్నాను."

"ఆయన్ని నేనే."

"చాల్స్లు సార్, జోకులు వేయకండి సార్. నేను ఆయన ఫోటో చూశాను చాలాసార్లు. సన్మానం జరిగినప్పుడు చూశాను. మొన్నోసారి" "అన్నాడు కథకుడు ఏడిశావ్ వెధవ్వి అనుకుంటూ.

"కాద్సార్. నేనే. ఆ సినిమాలకి మాటల్రాసింది నేనే. కాని ఆ ఫోటో నాది కాదు. ఆ సన్మానం నాది కాదు. నిజమే. కాని ఆ మాటలూ, పాటలూ నావే."

"అదేమిటి, మీరు రాస్తే పేరూ, కీర్తీ, సన్మానం ఆయనకా? ఇన్‌క్రెడిబుల్!"

"అవును, ట్రూతీజ్ స్ట్రేంజర్ దాన్ ఫిక్షన్. నిజం కల్పన కన్న విచిత్రమైనది."

"పోనీ డబ్బూ దస్కం?"

"ఆయనకి పదొచ్చినా, పాతికొచ్చినా ఎంతొచ్చినా మన కొచ్చేది ఒకటే."

"అంటే జీతమా?"

"లాంటిది."

"అంటే మీరు దెయ్యపు—"

"అవును" అన్నాడు ఘోస్ట్ రైటర్.

"ఘోరం కదండీ" ఆశ్చర్యపడ్డాడు కథకుడు తన వెండి తెర కలలు చెరిగిపోతూండగా.

ఒక క్షణం భయంకరంగా నిశ్శబ్దం రాజ్యం చేసింది.

"'అశ్విని' అనే పేరు మీరు విన్నారా?" అన్నాడు సినీ రచయిత.

"విన్నాను" అన్నాడు కథకుడు.

"కవితలూ, వ్యాసాలూ, కథలూ, నాటకాలూ, నాటికలూ చాలా చాలా రాశాను."

"అవును! ఆ రోజుల్లో ఆ పేర్తో వెలువడ్డ రచనలంటే నాకెంతో ఇష్టంగా ఉండేవి. నైపుణ్యం అందం, చందం, అన్నీ ఉన్న రచనలవి"—కథకుడు.

"నేనున్న రచయితే! కాని సినిమా పేరు. సినిమా రచయితగా పేరు తెచ్చుకోవడం వేరు. కష్టం అను. కానీ చాన్స్ అంటారు. ఇంకా

లో కల్చారిటిక్స్ పని! అవును! నేనే, రాస్తుంచి సమస్యల పుస్తకాలు జపిస్తాయి. రాసేందానికి రాబట్టు కోడం కూడా రావాలి. అయినా మహో గ్రంథాల నీడన కొత్త మొలకలు నిలబడలేవు. ఇవాళ కొత్తగా ఎదిగేదు మావులకున్న వాళ్ళు చాలా మంది పెద్దవాళ్ళ నీడానికి ఇక్కడ కూడా బ్రేక్ అవసరం"—సి. ర.

"నిజమే... మరి వోడ్ హౌసుగా, ప్రేమించలేని సినీ ఫీల్డులో ఫెయిలయ్యార్టు."

"కాని ఒక సందేహం" అన్నాడు కథకుడు, ఒక్క క్షణం ఆగి.

పాపం వాన పేరుతో వదిలేసి ఇంకెడి కివ్వడానికి మనసొప్పదు. నిజంగా త్యాగం లాంటిదే. సంపద లేదం, ప్రేమ ఇలాంటివన్నిటివి ఇలా ఉండండి. ఇమ్మంటే ఇస్తాం పోనీ. కానీ కన్నీళ్ళు కూడా ఇప్పుడివ్వమంటే ఎలా ఇస్తాం?"

"అవును! కన్నీళ్ళు జల్లుతున్నాం. కన్నీళ్ళతో పంట పండించి బతుకుతున్నాం. ఇదో త్యాగం" —సి. ర.

"సరే మన్ని వానం అమ్ముకోవడం పరిస్థితుల ప్రభావం వల్ల ఆలోచిస్తే, అవలోకిస్తే ఒకేలా. కాని ఇంకొక్ర్ రాసిందాన్ని తన పేర పెట్టుకోడానికి ఎన్ని గుండెలు కావాలి? ఎంత సిగ్గు లేపోవాలి? అద్దంలో చూసుకోవడమేలా సుఖం?"—కథకుడు.

"తప్పేముంది! ఇదీ ఒక అగ్రిమెంట్. కావాలే అండర్‌స్టాండింగ్ కావాలి. ఒకడికి పనీ కావాలి. అనుకుంటు తను సంపాదించలేడు. కాని శక్తి ఉంది. ఒకడు పనీ సంపాదించగలడు అనుకుంటు ఎవరి. సమయం లేదు లేక శక్తి చాలదు. 'సింబయాసిస్ టల్యాల్' అన్నాడు. పీపీచందంత.

"కానీ మొందటి వాడు నష్టపోతున్నాడే?" కథకుడు.

"తెల్సే చేస్తాడు గదా?"—సి. ర.

మళ్ళీ సైలెన్స్ గొంతుక విందాకు ఐరిపింది. కథకుడు మళ్ళీ ప్రశ్నించాడు.

" 'అశ్వని' పేరుతో మీరు రాసిన రోజుల్లో మీ రాసినవే ఎన్నో విషయాలకి వ్యతిరేకంగా మీ రాసేలు గదా 'పురాణప' పేరుతో ఇదేలా సాధ్యం?"

"అవును ఆ రోజుల్లో నా అభిప్రాయాలు రాశాను. తరువాత రాసినవన్నీ నా అభిప్రాయాలు గావు."

"అభిప్రాయం లేకుండా రాయడం—"

"నిజమే! ఆ రోజుల్లో నేనూ అలానే భావించే వాణ్ణి. కానికాని తరువాత్తరువాత క్రమక్రమంగా ఆలోచన్లు మారుతున్నాయి. అవసరంలోనే మార్పు."

"ఇది తప్పు కాదా? కాంప్రమైజ్ మాజిక్‌లా, సర్కస్ ఫీట్లు చేస్తూ బతకడం కాదా? ఎక్కువాడి మేమ్రాసిన కుమ్రాడికి లవ్వలకీ తేడా ఎవ్వైనా ఉందా?"—కథకుడు.

"...."

"నా కథలో పాత్ర కొంతమేరకూ రాసిన తర్వాత తనకి తనే నడుస్తుంది. పాత్రకీ వ్యక్తిత్వం ఉంటుంది" అన్నాడు కథకుడు.

"అవును. ఏ కథంలోని పాత్రైనా అంతే. సహజంగా ఉంతే. అలా కాకుండా మార్చితే అస హజంగా ఉండి పాత్ర చిత్రణ దెబ్బ తింటుంది. మనిషి జీవితంలో ప్రతిదీ సంఘం లనే మనసుగు తొడిగి రక్షించవచ్చు కదా"—సి. ర.

"మాశారా చూశారా మీరు చాలా చక్కని అభిప్రాయాలు వెలిబుచ్చుతున్నారు. కాని వాదించ డానికి అవకాశం ఇవ్వకుండా మీరే రెండు వైపులా మాట్లాడేస్తున్నారు"—కథకుడు.

"మనిషి గొప్ప వాడు, మంచి వాడు, కాని మనుష్యులు కాదు అన్నాడు ఠాగూరు"—సి. ర.

"కానీ సినిమాల్లో పాత్రలు నవ్వు పరిగెడ తాయి, డాన్సు చేస్తాయి. ఎరువు డైలాగులు చెపుతాయి, వ్యక్తిత్వాన్ని కలిగి ఉండవు, చాలా మంచివి, చాలా చెడ్డవీ, క్రూరమైనవి, నీచ మైనవీ, వెకిలివీ—దీనికే హాస్యమని పేరు—ఇలా క్లాసిఫైడ్‌గా ఉంటాయి. మంచి చెడ్డలు మనుషు లందరిలోనూ ఉంటాయి గదా అలా లోక లైజు చేసి చూడడంలే—"

"డ్రమటిక్ ఎఫెక్ట్ అంటారు. చెడుంటేనే కదా మంచి రాణిస్తుంది. అయినా హీరోయిన్ డీడ్స్ ఉత్సాహంగా, ఉల్లాసంగా ఉంటాయి. అలా ఉంటేనే కదా ఎక్కువ రంజిలాడేది. అడితేనే గదా ఆ బరువుకి బాక్సాఫీసు బద్దలయేది"—సి. ర.

"ధన మొక్కటేనా ప్రధానం? కళ?"—కథకుడు.

గట్టిగా నవ్వి, "కళ అనేది ముసుగు. ధనాశ ఒరిజినల్, కళాసేవ మేకప్, బిజినెస్ మ్యాడ్ పిక్చర్"—సి. ర.

"అవును. నాకు తెల్సు. కనీసం పాతిక శాతమన్నా" —కథకుడు.

"అందుకే, 'ఒక కళని ఎలా ఉపయోగించు కోవాలో తెలియనప్పుడు, అది ఎలా దిగజారి పోతుందో సినిమా కళ చెబుతుంది' అన్నాడు సారో యాన్" అన్నాడు సి. ర.

"నిజమే కళే కాదు. మీడియం కూడా. ఒక్కో మీడియంని ఒకోలా వినియోగించుకోవాలి. సినిమాలో డైలాగ్స్ కన్నా కెమెరాకెక్కువ ఇంపార్టెన్సివ్వాలి" —కథకుడు.

"కెమెరా వాడుకోడం తెలియదు"—సి. ర.

"ఎడిటింగ్ ఎలా చేస్తారు?"—కథకుడు.

"ఎడిటింగ్ నిజానికి సినిమాకే ప్రాణంలాటింది. గాని ఇవాళ సినిమా జీవచ్ఛవం. పెద్దారు వాళ్ళే ఎడిటర్సు, మిగతావాళ్ళు వాంకే వాస్తే"—సి. ర.

"సరె కళ్ళొద్దు, కవిత్వమూ వద్దు, ఎడిటింగొద్దు, కథా సంవిధానమొద్దు, కెమెరా వాడొద్దు స్ట్రీమోవ్యాప్ వంటి టెక్నికల్ అంశాల ఉండండి. కానీ మరీ ఘోరంగా ఫండమెంటల్సు కూడా దాపట్లు ఫ్లాష్‌బాక్ చూపిస్తారు. ఫ్లాష్‌బాక్ సీక్వెయిల్స్‌గా ఉండమాడదను కాని క్రిస్పీగా ఉండాలి. నట్‌షెల్లో చూపాలి. సందర్భాన్నమన సంచి కనీసం వేరేట్ చేస్తున్న పాత్ర లేమ్పుడు సన్నివేశాలూ, సంభాషణలూ ఉండరాదు. వెన్నెల్లో కడగడా గ్లాసుల్లో పట్టడం, దోసిలో తాగడం, ప్లెన్ సినిమా లాయర్లు... డాక్టర్లు... ఘోరంగా నీచంగా సృష్టిస్తారు. పైగా డ్రమెటిక్ ఎఫెక్ట్ అంటారు. 'బెన్‌హర్' సినిమాలో స్ట్రైకో ప్యాన్ వంటి ఆట్ ఫెయిడ్ లేదే రీ షూట్ చేశారట. వాళ్ళ పాత్రలూ, వాతావరణం ఎంత సహజంగా ఉంటాయి. వాళ్ళ క్లాసిక్స్ సమసరించాలంటే భయం. కాని వాళ్ళ చెత్త సినిమాల్ని అంతా వారీగా దించేస్తాం. ఎందుకని?"—కథకుడు.

"మార్కెట్! మార్కెట్!"—సి. ర.

"మన పరిధుల్లో సీరియస్‌గా తీయొచ్చు గదా. సీరే, మృణాల్‌సేన్, శ్యామ్‌బెనెగల్. పైగా మహా సౌన్యాయం చేశారంటూ ఏడుపు. ఎక్స్‌పెక్ట్ చెయ్యి ఫిలిమ్స్ తీస్తారా"—కథకుడు.

"ఇలా అన్నవాళ్ళో మీరు వాటి నేర్చేరు ఆలోచించండి రేపు గుర్తించాలేమో తావేన్ని వదులుకోలేం గదా?! అయినా మీరిప్పేన వాళ్ళెంత కష్టపడ్డారో మీకు తెలీదా? పీ డెకాన్ లైన్. చరిత్ర కందని కవాకావులెందరో"—సి.ర.

"మరి మంచివి వచ్చే అవకాశం లేదా?"—కథకుడు.

"ఎందుకు లేదూ? ఛాన్స్ ఛాన్స్ ప్రజ అనేది ఒక వింత మృగం లాంటిది. దానికి మెదడు లేదు దానికి హృదయమూ లేదు. దాని మాట మీద ఆధారపడి ఉన్నాం. అంతేలే ఛాన్స్ ఛాన్స్"—సి. ర.

"మరి మంచి చిత్రాలే తీస్తే చూస్తాం అంటారు గదా ఆరే ప్రేక్షకులు?"—కథకుడు.

"అంటున్నది ఎందుకు? అయినా, వాళ్ళు చూస్తాం, చూడం అటువంటి, వాళ్ళు చూడని వాళ్ళకి చాలా గట్టి నమ్మకం ఉంది. అయినా, చూస్తూ చూస్తూ ఎలా గంగలో దిగుతారు"—సి. ర.

"అయినా అవి కొన్ని పోతున్నాయి గదా?"—కథకుడు.

"ఛాన్స్ ఛాన్స్"—సి. ర.

"నిజమే, ఛాన్స్ ఆధారంగా మనుషులతో కూర్చుని చేసేదేముంది. అడక్కనూ లేదు. అవకాశాలూ లేదు. చేసి చూస్తేనే భాగ్యమైనా, పొగ్గమైనా తెలిసేది, ఉండేది."

★

ఆకాశం ఆశ!

ఈ కొమ్మలన్నీ
చిగుళ్ళతో నవ్వుతున్నా
అకుపచ్చని చూపుల వెనకాల
కళ్ళలో ఎర్రని జీర
ఈ కొండలన్నీ
పగుళ్ళతో రగులుతున్నా
బండరాతి శిలల వెనకాల
గుండెల్లో యేదో పిలుపు
ఎన్నాళ్ళనుంచో
ఎదురు చూస్తున్న
ఈ ఆకాశం
నక్షత్రాల కళ్ళలో
ఏదో మెరుపు
యేదో మలుపు !!!

రామసూరి